

Jóreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
 Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 14. szám **Péntek** **Cluj-Kolozsvár, 1932. július 1**

Negyvenmillió népkisebbség

képviselői kongresszusra gyűltek össze Bécsben. A kongresszust tegnap már meg is kezdték s azon huszonöt állam népkisebbségi küldöttjei kezdték meg a maguk tanácskozásait. A világpolitika rohamló eseményei közepette a nagy konferenciák mellett egészen eltorpult a kisebbségi kongresszus jelentősége s hangja is olyan halkán hangzik, mint egy nagy orkeszterben a lágy fuvola. Pedig negyvenmillió ember keserve, jajja, panasza morajlik fel Bécsben s ha Genf és Lausanne tárgyalásainak nagyobb súlyt is kölcsönöznek a világhatalmak képviselői, azért a bécsi kongresszus súlyát sem lehet lekicsinvelni. Sőt, valahogy úgy vagyunk vele, hogy a bécsi kongresszus tárgyalásai szinte sokkal jobban érdekelnek már minket, mint a nagy szólamaiba beleerőtlenedett Genf és Lausanne, ahol hetek óta foly a beszéd, de sajnos, az eredmény még mindig a nullával egyenlő. Leszerelés, jóvátétel? Be messzi van a ti időtök! Kisebbségi sors? Ez sem biztat több jóval! De azért mégis bizalommal tölt el bennünket már maga az a tény is, hogy van egy hely, ahová nyugodtan elmehegünk, ahol negyvenmillió sorstársunk képviselői fogadnak s ahol éppen olyan szerencsétlen meggyötört emberekkel találkozhatunk össze, mint amilyenekké minket tett a végzet. Ebben a negyvenmilliósi tömegben két milliót mi reprezentálunk, erdélyi magyar kisebbségek. S ahogy így elgondolkozunk ezen a bécsi találkozón, hirtelen az jut az eszünkbe, hogy tulajdonképpen miért is kell nekünk Bécsbe menni, miért is van nekünk annyi panaszkodásunk, hogy ne férjen meg ezen az óriási területen, amit Erdélynek, vagy akár Nagyromániának neveznek a politikusok és földrajztudósok. Hát nem biztosít minden jogot számunkra a békeszerződés? S e jogokat nem respektálja és teljesíti új hazánk, Románia? Nem! Pedig mennyivel jobban szeretnénk, ha nem kellene Bécsbe mennünk s mennyivel jobb volna Romániának is, ha a kisebbségi találkozókra mi egy felvilágosult ország megelégedett polgárai ként vennénk részt. Bukarestben is gondolkozhatnánk ezen, amit ma még követelni kell Bécsben követelés nélkül is megadhatná Bukarest

Megkezdődött a kisebbségek nemzetközi kongresszusa

BÉCS. Tegnap a déli órákban megkezdődött az európai kisebbségek képviselőinek gyűlése Bécsben. A gyűlést Willfau, az olasz kamara képviselője, nyitotta meg. Megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a kisebbségek jelenlegi állapota ma, Európának egyik legégetőbb kérdése, mivel Európa huszonöt államában negyven millió kisebbség van, akik különösképpen jogi tekintetben, mindenütt olyan állapotban vannak, amelyek egyáltalában nem kielégítők. Továbbá kéri a megjelent képviselőket, hogy a helyzet komolyságához híven, őszintén, bizalommal tárgyal-

janak. Mindamellét remélhető, hogy az új termés után meginduló kampány segíteni fog ebben az irányban is a helyzetet. Ami az immobilizált és fel nem használt alapokat illeti, bizonyos feltételek mellett ezeknek egy részét mezőgazdasági hitelekkel fogják felhasználni, a többi alapok igénybevételéről a tárgyalások folynak, de döntés még nem történt. Egy bizonyos és világos, hogy a jelenlegi nehézségek között csak önmagunkra számíthatunk és a külföldtől keveset várhatunk. Egy nemzetközi megállapodás esetén is, amely a délkelet-európai államok felsegítéséről szólnak, Romániának még mindig volnának speciális igényei, amelyek sokkal nagyobbak, mint a többi államoké és ezeket magának az országnak kell kielégítenie.

A francia pénzügyi szakértők szerint Románia gazdasági válsága csupán a rossz kormányzás következménye

BUCURESTI. Az Adeverul foglalkozik Auboin tárgyalásaival és annak megállapítása mellett, hogy a francia szakértő 14 külföldi banknak a képviselője, hangsúlyozza, hogy

Auboin véleménye szerint a stabilizáció nincs veszélyeztetve. A stabilizációt fenn kell és fenn lehet tartani. Az államkincstár rendkívüli nehézségekkel küzd, de ez nem jelentheti a stabilizáció veszedelmét,

hanem olyan dolgok következménye, amiknek nem lett volna szabad megtörténniök.

Auboin további megállapításai szerint leszögezi, hogy **a valuta megjavítására irányuló intézkedések ártottak az exportnak**

és gabonára, fára és petróleumra nem jön elegendő deviza az orszá-

A szenátorválasztásokra szabadkezet adott a Magyar Párt a tagozatoknak

CLUJ-KOLOZSVÁR. Elsőnek közölte egész Erdélyben a „Jóreggelt!”, hogy a Magyar Párt központi intézőbizottsága vasárnapi gyűlésén az önálló listák mellett döntött s annak alapján ejtette meg a jelöléseket is. Az első hirdetések csak a legaktuálisabb kérdéseket ölelték fel s természetes, hogy legfontosabbnak a képviselőválasztások ügyét tekintették. Az-

óta a képviselőválasztások agitációs munkája már javában folyik s így a napokban szóba kerülhetnek a szenátorválasztási kérdések is. A szenátorjelölések beadásának határnapja ez évi július huszonharmadikán, azaz három nappal a képviselőválasztási jelölések után lévén, ez a pár nap elegendő volt arra is, hogy a helyzet tisztábban mutakozzék meg

minden irányban s így most már közölhetjük azt is, hogy a Magyar Párt a szenátorválasztásokra teljes függetlenséget biztosított a megyei tagozatoknak abban az irányban, hogy a jelöléseket tartásuk fenn az adott viszonyoknak megfelelően, hogy ott, ahol esetleg szükség mutatkozik, azzal a párttal léphessenek kartellbe, amellyel az együttműködés a legkedvezőbbnek látszik.

Az eddig megejtett jelöléseket a párt azonban fenn kívánja tartani mindenhol, csak abban az esetben ad engedélyt, azok elejtésére, ha valahol elenyészően minimális volna a magyar szavazatok száma. Mindazonkon a helyeken azonban, ahol a szavazók száma nagyobb, még akkor is fentartandó a lista, ha a választás nem is kecséget teljes győzelemmel.

A magyar választók kitartó lelkesedéséből arra lehet következtetni, hogy mindenütt a legnagyobb esélyei vannak a szenátorválasztási listáknak és így azokat minden helyen fel fogják tartani.

Magyarországot meghívták a jóvátételei konferenciára

BUDAPEST. Tegnap délután a budapesti angol követ, lord Chilton megjelent a magyar külügyminisztériumban és előterjesztette Hendersonnak, a lausannei konferencia elnökének üzenetét, amely szerint a jóvátételei konferencia elnöksége felkéri Magyarországot, hogy delegátusait jelölje ki a konferenciára.

A külügyminisztériumban Walkó Lajos külügyminiszter fogadta az angol követet és kijelentette, hogy Magyarország örömmel tesz eleget a meghívásnak és rövidesen kiküldi delegátusait a konferenciára.

BUDAPEST. Az egységspárt tegnap esti ülésén gróf Károlyi Gyula miniszterelnök ismertette a politikai helyzetet és beszámolt Henderson üzenetéről, mely szerint kéri Magyarországot, hogy jelölje ki delegátusait a lausannei konferenciára.

Károlyi miniszterelnök kijelentette, hogy Magyarország örömmel tesz eleget a meghívásnak és leszögezte, hogy Magyarország csak úgy kapcsolódhat be a konferencia munkájába, ha a győző és legyőzött államok között nem tesznek különbséget és az egyenlőtlenséget megszüntetik.

A SZENÁTORVÁLASZTÁSOKON EGYÜTT MEGY A MAGYAR PÁRT ÉS A ZSIDÓPÁRT

BUCURESTI. A Zsidópárt kommunikét tett közzé, mely szerint a szenátorválasztási kartellre vonatkozóan a nemzeti-parasztpárttal folytatott tárgyalások megszakadtak és a párt felhatalmazta egyes megyei szervezeteit, hogy legjobb belátásuk szerint állapodjanak meg az egyes pártokkal.

Hir szerint Bessarabiában Stereval, a regátban Bratianu Györggyel, Erdélyben pedig a Magyar Párttal folynak tárgyalások a szenátorválasztásokon való együttműködésre vonatkozólag.

VESZÉLYBEN VANNAK A LIBERÁLIS LISTÁK

BUCURESTI. A Lupta foglalkozik a liberálisok választási kilátásaival, amelyeket nem a legrózsábbaknak tekint. A liberális párt vezetői a legnagyobb aggodalommal fogadják a vidéki szervezetek vezetőinek folytonos jelentéseit, amely arra engednek következtetni, hogy nagy katasztrófa történhetik és a liberálisok nagy erejéről elterjedt hit könnyen semmivé válhatik. Azok a különböző hivatásos szervezetek kamatellenes liga, CFR és más az eddigi pártokon kívül állók jelölőlistái többnyire a liberálisok hívei közül regrutálják majd szavazóikat. A kormánypárt hívei kitanak mellette, akármi-lyen szakmai jelölő listákat állítottak is fel, tehát csak a liberálisok szavazatai fognak ilyen formán veszélyesen csökkenni.

Hir szerint Bratianu György és Dinu között békétárgyalások indultak meg, amelyek azonban csak a választások után vezethetnek eredményre.

A közönség panaszai

A vasuti szemétdombok.

Elkeseredett panaszok érkeznek szerkesztésünkre arról, hogy a CFR épületeinek háta mögött levő disztelen szemétdombok milyen egészségtelen büzt terjesztenek. Ilyenkor nyáron, mikor kissé jobban kisüt a nap, nagyon szagosakká válnak ezek a meghízott szemétkazlak és nem éppen kellemes, egészségtelen illatuk leszáll az étellel megakart asztalokra, első és utolsó fogásnak, étvágygerjesztőnek. — Ideje volna már, hogy a város megfelelő mennyiségű szemetes kocsirol gondoskodjék és azokat különösen oda küldje ki, ahol arra tényleg szükség is van.

Egy Állomás-uccai lakó.

RÁDIÓ

PÉNTEK, július 1.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20.50: Bohémélet, Puccini operája gramofonon.

Budapest. 11.15: Rendőrszenekari hangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Rádiókvintett. 18.10: Rozványi József novellát olvas fel. 19: Előadás. 19.50: Rádióhangverseny. 20.45: Előadás. 21.15: Weidinger-szalonzenekar. 22.5: Akli Miklós, előadás a Studióból. 24.10: Radics Józsa cigányzenekara.

Bécs. 13.50: Cerda-zenekar. 14.40: Gramofon. 18.50: Vegyes hangverseny. 21.10: Edmund Eysler szerző estje. 21.50: Haydn B-dur miséje. 24.50: Táncczene.

A három székely vármegyében a Magyar Párt Gazdasági Szövetsége is jelölteket állít

BUCURESTI. A Romániai Magyar Gazdasági Szövetség a következő kommunikét adta ki: „Tekintettel arra, hogy a Román Nemzeti Parasztpárt összetételénél, multjánál és mindig vallott politikai elveinél fogva Románia legdemokratikusabb pártja, a Magyar Gazdasági Szövetség saját programjának és akciószabadságának teljes fentartása mellett elhatározta, hogy a Nemzeti Parasztpárttal választási kartellre lép, annál is inkább, mert a Magyar Párt felé őszintén felajánlott együttműködési ajánlatára mind a mai napig semmiféle választ nem kapott és mert a magyar és román népnek Erdély hagományos földjén való békés együttélésének zálogát a Nemzeti Parasztpártban látja.”

Közli ezenkívül a kommuniké,

hogy a választási kartell a választási törvény 127-ik szakasza alapján jött létre, mindkét fél fentartván a választások utánra teljes politikai függetlenségét.

A Magyar Gazdasági Szövetség jelöltjei egyébként a kormánypárt listáin a következők:

Csikmegye: dr. Balogh Lajos és dr. Makkai Domokos (2. és 3. hely) képviselő és dr. Plutz József szenátorjelölt.

Háromszék megye: dr. Molnár Dénes és dr. Bordeaux Hugó (2. és 3. hely) képviselő. Mogyorósy Károly általános szenátor és dr. Brebera Vencel községi szenátorjelölt.

Udvarhely megye: Mátyás András, Samu Dezső, dr. Réti Imre (2., 3., 4. hely) képviselő. Ugron Ákos általános és Bárdos Péter községi szenátorjelölt.

Kolozsvár város megnyerte a táblán ötmillió kártérítési perét

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tíz éve húzódó ötmillió kártérítési perben mondott tegnap ítéletet a kolozsvári ítéltábla.

Réthy Károly és társai kolozsvári mészárosok pert indítottak a városi tanács ellen, ötmillió lej kártérítést követelve. A per akkor kezdődött, amikor a kormány csak úgy engedte meg az élőállatok kivitelét, ha a szállító a várost őröló hussal látja el. Réthy Károly, Kirakósa Gyula, Winkler Mór és Jacóban Teodor mészárosok vállalkoztak, hogy a várost a szükséges husmennviséggel ellátják.

A mészárosok teljesítették a törvény által előírt feltételeket, de mikor a kivitelre került a sor, a kormány betiltotta az élőállatok külföldre szállítását és a mészárosok ötmillió lejjel károsultak. A törvény szerk a város javára döntött, a tábla helyt adott a mészárosok keresetének, míg a Semmitöszék legfelsőbb fóruma elutasította a mészárosok keresetét. A mészárosok perújítással éltek, de a tábla Manescu tanácsa a perújítási kérvényt elutasította s így a város ötmillió perét megnyerte.

Mussolini a mezőgazdasági kiállításon gépkiallitónak nézett egy erdélyi magyar ujságirót

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap érkezett haza Kolozsvárra dr. Kováts József fiatal író és ujságiró, aki hosszabb ideig Rómában tartózkodott s így alkalma volt Olaszország természeti szépségein kívül ennek kulturális és művészeti kincsét is behatóan tanulmányozni. Az erdélyi ujságiró ma olaszországi közállapotokról, politikai helyzetről és a fasiszmról is értékes tapasztalatokat szerzett.

Dr. Kováts József — mint munkatársunknak beszéli — legutóbb Rómában a Piazza d'Armen rendezett mezőgazdasági kiállításon véletlenül a hatalmas fasiszta diktátor, Mussolini társaságába került, amire egyébiránt már régóta kereste az alkalmat. A Duce és kísérete polgári öltözetben sétáltak végig a mezőgazdasági pavillonokban. Kováts József egy legújabb rendszerű traktor előtt álldogált, várva Mussolini közeledtét. A Duce, elhagyva kíséretet, egyenesen az erdélyi ujságiróhoz közeledett és hivatalos megszólítással fordult felé:

— Ön ez a kiállított mezőgazdasági gép?

— Nem, Excellenza, én erdélyi magyar ujságiró vagyok.

— Magyar ujságiró? Akkor önt is érdekelheti a mi mezőgazdasági kiállításunk. Ugy Magyarország,

mint Románia agrárállamok, amelyeknek létfontosságát mezőgazdasági termelésük adja meg.

Nem sokat bízom a dunai államok szövetségében, de a Duna körül képződött utódállamoknak össze kell fogniok, hogy mezőgazdasági termékeiket a külföldön intenzívebben értékesíthessék.

Ez az igazság kijár elsősorban a területileg megcsontított Magyarországnak, de vonatkozik a többi dunamenti agrár-államokra is, amelyek nem csinálhatnak kizárólagos nemzeti, hanem csak egységes európai gazdaságpolitikát.

Mussolini önkéntelen interjúja közben kíséretének egyik tagja, a Corriere della Sera szerkesztője is hozzájuk csatlakozott, akinek a Duce bemutatta az erdélyi magyar ujságirót és további kalauzolásába ajánlotta.

Kováts József a fasiszta vezérrel folytatott beszélgetése során egyébként azt a benyomást szerezte, hogy Mussolini, akit a napi kormányzati gondok fizikailag és lelkiileg is tulterhelnek, nagyon kimerültnek látszik, hangja is szintelen és fáradt és szeméből hiányzik az a sugárzó erély és önbizalom, amit az olasz fasiszták eddig olyan nagyra tartottak és csodáltak.

Közgazdaság

OLASZ TÁRGYALÁSOK A DEVIZAKORLÁTOZÁS ÜGYÉBEN

BUCURESTI. Lugoseanu ipar-kereskedelmügyi miniszter tegnap hosszabb tárgyalást folytatott a bukaresti olasz követtel a devizakorlátozó intézkedések kérdésében.

HITELELETÜNK NAGYMÉRTEKŰ CSÖKKENÉSE AZ UTOLSÓ ÖT HÓNAPBAN

BUCURESTI. Az összeállított statisztika szerint 1932 május végéig, tehát 5 hónap alatt a regátban és Bessarabiában 51.223 váltó óvatoltak meg 796.000.000 értékben. Az elmúlt év ugyanezen időszaka alatt 120.038 a megóvatott váltók száma és 17800 millió volt ezeknek az értéke. A visszaesés nem annyira a javulás, mint inkább a hitellet nagymérvű csökkenésének a következménye.

LEMONDOTT A BANCA NATIONALA EGYIK IGAZGATÓJA

BUCURESTI. Alexandru Buzdugan a Banca Nationala egyik igazgatója lemondott állásáról. Utódsz valószínűleg Niculescu Cristea, Banca Urbană igazgatója lesz.

SZEGÉNYEDIK A BÁNÁT

TIMISOARA-TEMESVÁR. Temes-Torontál megyében eddig 619 konverziós kérvényt adtak be, amiből nyilván kitünik, hogy az egykor oly rendezett anyagi viszonyok között élő bányási földművelő osztály is nagyon el van adósodva.

NÉMETORSZÁG ÁLTALÁNYBAN FIZETI ADÓSSÁGÁT

PÁRIS. A francia lapok szerint MacDonald azt a kérdést intézte a hitelező öt hatalom képviselőihez, hogy belemennek-e abba, hogy Németország általány összeget fizessen hadi tartozásai fejében. Az ülés éjjel egy óráig tartott. Az öt hatalom elfogadta a javaslatot, most Németországon van a sor, hogy nyilatkozzék. A fizetésekkel azokkal a bonokkal eszközölnék, amelyek a Népszövetség jóvátételi bankjánál vannak letétbe helyezve. Hogy Németország eleget tehessen kötelezettségének, csak két, három évi szüneteltetés után kezdené meg a fizetést, illetőleg a kamatok fizetését és a tőke förlésztését.

Vegye meg Ön is a mindennap késő délután megjelenő

Jóestét!

Ára 1 lej.

4 tömör oldalon gyorsan és biztosan informálja a legújabb hirekről.

Egyetlen délutáni napilap!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Reg. Ferdinand 64—66. Telefon: 61. (Mayer-nyomda.)

Mondja meg mindenkinek: a

„Cristal”

gallérjai a legfényesebbek és legszebbek!

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 1 péntek. Róm. kath. Tibold. Görög. Cosma és Dam. Prot. Theobald. I. z. 27. Szivan.

Jóreggelt!

A Semmitőszék tegnap ítélték Jorja sajtóperében Cernaianu tanár ellen, aki röpiratot irt ezzel a címmel: „Jorja, a román nemzet barma.” A Semmitőszék a barmot megsemmisítette, illetve Jorja vádját nem találta elfogadhatónak.

Pártgyűlések. Maniu Gyula tegnap párthíveivel a Florida-kertben tanácskozott. A liberálisok ugyanekkor a Grand kertjében szervezkedtek, közülük azonban többen kiváltak és a Floridába mentek. Ezalatt a Dolgozók Blokkja a sétatéri padokon gyűlésezett.

Sorozatos riport. Tegnap csattant el az idej rezsimben az első pofon a strandon. (Folytatása következik.)

Jóvátétel, leszerelés. Már azt sem tudjuk, melyik, hol és mikor. Lausanne a jóvátétel és Genf a leszerelés? A vége az, hogy a jóvátétel rosszatétel lesz és a leszerelési konferenciát leszerelik.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint meleg, tuhyomóan derült idő várható.

— **Inspekciós gyógyszerárak.** Dr. Kohn Fótér, Somlea Ferenc József-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth Lajos-utca.

— **A Honvéd-uccai választókerület értekezlete.** A Magyar Párt kolozsvári tagozatának első kerülete, mely a Honvéd-uccai áll. iskolában szavaz, 1932. július 3. vasárnap délután öt órakor értekezletet tart a Honvéd-ucca 53. sz. alatt Gombos Józsefnél, amelyen Szabó József a földészek jelöltje fogja ismertetni programját.

— **A kolozsvári román színház új igazgatója.** A kormány a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatóságának tagjává Constantin Rauler ismert író nevezte ki.

— **A budapesti iskolákban bevezetik a filmoktatást.** Dr. Sipőcz Jenő polgármester rendelete szerint a jövő tanévtől kezdve az iskolákba bevezetik a filmoktatást.

— **Elhunyt koronaőr.** Gróf Széchenyi Emil felsőházi tag, magyar koronaőr tegnap éjjel után vejének birtokán meghalt. A temetés előre láthatólag július 2-án lesz Nagycenkén, a Széchenyi család birtokán. A képviselőház mai ülésén. Almási László kegyeletos szavakkal parentálta el gróf Széchenyi Emilt, a múlt nyáron megválasztott koronaőrt.

— **Turisták figyelmébe.** Az EKE Gyopár Turista Csoport vezetősége az érdeklődők tudomására hozza, hogy a Gyilkostói kirándulásra jelentkezni még csak szombaton reggel 10 óráig lehet. Részvételi díj tagoknak 350 lej, vendégeknek 380 lej. Turavezető: Györke Márton.

— **60 éves a magyar tűzoltó szövetség.** A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség az idén ünnepli fenállásának hatvan éves évfordulóját Győrön, mely alkalommal leplezik József főherceg szobrát. A kongresszussal kapcsolatban országos kiállítás is rendeznek.

Az óriás asszony és cingár pincér szerelmi története

SZOLNOK. A szolnoki törvényszék Folkusházy-tanácsa előtt egy szinte abnormálisan magas és erős nő áll. Ő a panaszos, a vádló. Aki pedig mellette áll, az a kis cingár, alacsony pincér, remegő lábakkal, sápadt arccal, kezét tördelve, névszerint Dobovánszky Ferenc, az a vádlott, a sértő.

Mit tett, mit követhetett el a szerencsétlen ember a félelmetes arányu, hatalmas asszonnal szemben? A vádirat szerint nem kevesebbet, mint azt, hogy 1931. októberében a korecsmában szerelmileg erőszakoskodott a nővel, aki főnöknője volt.

Hihetetlen, de mert a vádirat mondja, tárevalás lett belőle.

— Ez az uriember, — mondotta az asszony — felhasználta az alkalmat, amikor egyedül voltunk, visszaélt védtelen helyzetemmel és erőszakoskodott velem. Hála a véletlenül belépő vendégnek, erőszakos támadása nem sikerült.

— No, no, — mondja a vádlott, — nem egészen úgy van, ahogy a kedves mondja. Nem tagadom, volt némi közeledésem a kedves hölgyhöz, de ez már régebbi keletű és nem az én, hanem az ő szíve volt

a közvetítő. Fogott, mint a vas-kapocs. És mit tettem ellene? Tessék megnézni bennünket, hát tettem valamit? Azon a bizonyos októberi estén is, amikor egyedül maradtunk, simogatott, becézett. Egyszer, hallom, csukódik az ajtó mögöttem. Ebben a pillanatban a kedves meglátta, hogy megleptek bennünket s nekem esett. Pofonütött, majd földhöz vágott, hogy minden tagom belefájdult. Tört, zuzott s kiabálta, hogy én megtámadtam. Én? Tessék megnézni bennünket. Az egész „zrit” azért csinálta, hogy igazolhassa magát az ura előtt.

A tanúk mind a vádlott mellett vallottak s ennek alapján az ügyész is elejtette a vádat. Amikor a bíróság ezek után megkérdezte az asszonytól, hogy átveszi-e a vád képviselőségét, amely esetben 32 pengő bélyeget kell felragasztania, az asszony pillanatig szólani sem tudott, aztán vésszesen kiáltani kezdte:

— Frászt! Inkább megverem ezt a bitangot! Véresre pofozom ezt a minimaxot.

Igy ért véget az óriás asszony és a cingár pincér szerelmi története.

— Magyar professzor sikere. A török kormány, megbizta Wellman Oszkárt, a budapesti állatorvosi főiskola rektorát, a törökországi állattenyésztés tudományos alapon való megszervezésére.

— **Leszállították a bankkamatlábat Angliában.** Az Angol Bank tegnapi ülésén a bankrátát 2 és fél százalékról 2 százalékra szállította le. Az új leszállítás eddig a legalacsonyabb a bank történetében.

— **Vásárlás ürügye alatt szövetet loptak.** Tegnap délután fura-gos lopás történt a Wesselényi-uti Buzeczko-féle üzletben. Egy elegánsan öltözött nő a szövetek között válogatott. Egyszerre hárman szolgálták ki s már egy halom szövet feküdt előtte, amikor a segédeknek egy percre más dolguk akadt. Ezalatt a nő gyakorlott kézzel felkapott egy csomag, 24 méter finom fekete szövetet s az ajtóhoz sietett vele és kinyitotta. Kivülről csodálatos módon négy kéz nyult utána s az elegáns nővel együtt eltűnt a szövet is. A kereskedő és segédei észrevették a ravasz trükköt. A nőt lefogták és rendőrt hívtak, aki a helyszínen lezárta a tolvaj nőt. Kiderült, hogy Kovács Ilonának hívják s Nasvvaradról jött Mária hugával és Lukács Jenőnével, akikkel együtt a „vásárlást” hivatásszerűen üzték. A rendőrség bevezette a nyomozást a szövettel eltűnt tolvajnőket pedig körözi.

— **Tíz- és százszoros büntetés fenyegeti az üzleti könyveket felülbélyegző kereskedőket.** A márciusban életbelépett új bélyeg-törvény jelentősen felemelte a kereskedelmi könyvek felülbélyegzési illetékét. Annak idején az illetékeseket felhívták, hogy legkésőbb június hó végéig tegyenek eleget az új törvény rendelkezéseinek. A határidő lejárt, de az adóhivataloknál még igen sokan nem végezték el a felülbélyegzést. Arról értesültünk, hogy az adóhivatalok július elsején tul nem fogadják el az új taxa szerinti bélyegek lerovását. A mulasztás tíz és százszoros büntetést von maga után és azokat a kereskedelmi könyveket, amelyeket hiányosan bélyegeznek felül, nem ismerik el hiteleseknek. Ez a rendkívül szigorú intézkedés nemcsak a kereskedőkre, hanem az államra is káros, mert a fenyegető büntetések újabb nagy terhet jelentenek a tulságos mértékben igénybevett adóalanyokra.

— **Lopott, mert két napig nem evett egy munkanélküli iparos-ségéd.** Tegnap délután egy tizen-nyolc év körüli fiatalember behatolt a Monostori-ut 11. szám alatti ház fürdőszobájának ablakán és az ebédlőbe érve, lekaptá az asztalon levő terítőt, kabátja alá gurta és az ablakon kiugorva futásnak eredt. A járókelők, megpillantva az ablakon kiugró tolvajt, utána futottak. Egy egész gyűrű alakult köréje és a fiatalember egy diák karjaiba rohant, aki lefogta és nagy tömegtől kísérvé a rendőrség felé vitte, mialatt a fogoly egész uton ezt kiabálta: Két napja nem ettem! Csak egy abroszt loptam, nem bánom, akármit csinálnak velem! — A kétségbeesett alkalmi tolvajt átadták a hatodik kerületi rendőrségnek, ahol felvették az esetről a jegyzőkönyvet, azután Nagy János munkanélküli iparos-ségédet szabadon engedték.

JÓKARBAN levő olcsó gyermek-kocsit veszek. Gim a kiadóhivatalban.

Mindenkinek tudnia kell, hogy

CZINK

fest, tisztít, a legjobban és legolcsóbban!

— **A magyar uszóegyesület utban Losangeles felé.** Az olimpiászra induló magyar uszógárda tegnap délután Hamburgban a Bremen nevű Oceán-hajóra szállt és július 7-én megérkeznek Amerikába.

— **Vigyázatlanságból agyonlőtte legjobb barátját.** A kolozsvári tábla tegnap tárgyalta Biheau Joan bünperét. Biheau piskii vasuti műhelymunkás legjobb barátjával, Henegan Joannal kiment a határba célbalóni egy titokban szerzett revolverrel. Amikor hazaértek Biheau lakásán a revolver elsült és Biheau a legjobb barátját agyonlőtte. A dévai ügyészség gondatlanságból elkövetett emberölés címen vádat emelt. A dévai törvényszék felmentette Biheaut, mert a fegyverszakértők véleménye szerint, a tragédiát okozó revolver szerkezete hibás volt. Az ügyész felebbezett, de a kolozsvári tábla helybenhagyta a dévai törvényszék ítéletét.

— **Egy ország, ahol nem ismerik a munkanélküliséget.** A világ egyetlen boldog országa, ahol nincs munkanélküli, Lichtenstein hercegség. Ez az egyetlen ország ma Európában, melyben nem ismerik a munkanélküliséget, sőt újabb és újabb munkaalkalom van. A napokban például egy újabb gyár épült, amely több száz embernek ad foglalkozást. Ezenkívül Vaduzban, az ország fővárosában is épült egy nagy szálloda, amely szintén több munkásnak adott kenyert. A kis államban két ilyen nagyobb-építkezés egész országos jelentőséggel bír.

— **Egy magyar filmművész világsikere.** Egy angol filmujság hosszú cikket közöl Nagy Katóról, aki a cikkíró szerint egyike Európa legbájosabb és legtermészetesebb filmesillagainak. Londoni értesülés szerint hamarosan Hollywoodba szerződik.

— **Rózsáünnepély.** Folyó hó 3-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a KKASE, városunk agilis sportegylete a róm. kath. főgimnázium udvarán nagyszabásu nép-ünnepélyt rendez külön gyermek és felnőtt műsorral, különféle sportattrakciókkal, bábszínházzal, telepátikus előadással és sok más elsőrangú szórakoztató műsor-számmal. Este Mabuse mester szuggeszciós előadást tart, amit tánc követ. Az egyesület elnöksége ezuton is kéri a kereskedő társadalmat, hogy szives adományokkal a jótékonycélu ünnepélyt támogatni sziveskedjenek. A viszonyokra való tekintettel az egyesület a műsormegváltást is a legminimálisabbra szabta.

— **A vándor varrótü.** A napokban Tötös Erzsébet tordai fiatal leány ruhájából egy varrótü véletlenségből behatolt a testébe. A szurás olyan mély volt, hogy a tü kihuzni nem sikerült. A tü egyszer csak eltűnt arról a helyről, ahová behatolt. A leányt erre beszállították a kórházba, ahol az orvosok megröntgenézték és megállapították, hogy a tü a tüdő belső közepén helyezkedett el. Tötös Erzsébetet most az orvosok állandóan figyelik, mert súlyosabb komplikációktól tartanak.

Elcsattant az első pofon a strandon

CLUJ-KOLOZSVÁR. Minden strandszezonnak meg van a maga eseménye. Az események lavinája azzal indul meg, hogy elcsattant az első pofon. Emlékeztetes, hogy a tavalyi strandszezon is azzal kezdődött, hogy Baló Árpád szigorló-orvos felháborodásában hatalmas pofont mért le egy magáról megfélekedezett strandlovagnak. Az eset párbajjal ért véget és mindkét fél könnyebb természetű sérülést szenvedett.

A tegnapi esetnek nem lesznek ilyen komolyabb következményei, mert ez esetben a felek elintézték az ügyet — ott helyben, a strandon.

Egy kolozsvári szeladon, ki előbb még gondtalanul ölelte át szíve hölgyét, egyszer csak arra a megállapításra jutott, hogy egy fiatalember igen szemrevalónak találja a kérdéses hölgyet, állandóan fixirozza. Ilyenkor természetesen az emberben fellángol a harci kedv és addig nem nyugszik, amíg nyakát nem szegi a megátalkodottnak, aki az ő imádottjához ilyen kétes eszközzel merészel közeledni. Amikor erre csak neki van joga. Hősünk is ép ezen gondolkodott, amikor egyik félreeső helyen megpillantotta ellenfelét. Trikóban, minden segédeszköz nélkül eléje toppant és felhangzott remegő hangja:

— Ezért lakolsz, te kutva!

A párharc megkezdődött segédek és orvosok nélkül, csupán pár szemlélő asszisztált az esetről, akiknek nagyon tetszett ez a férfias megnyilatkozás. Mindkét részről több pofon csattant el, de ami fontos, az első a hölgyt féltő szeladon kapta. Mikor befejeződött a viadal, a bájos hölgy megeirógatta lovagját: — Jól tetted, Jenő!

BUKAREST ERDŐT AJÁNDÉKOZ A KIRÁLYNAK

BUCURESTI. A tegnapi nap folyamán a fővárosi interimár bizottsága elhatározta, hogy a város tulajdonában levő „Snapov” erdőnek egy részét az uralkodónak ajándékozza.

TRANCU JASIT HITKÖZSÉGE UTÁN PÁRTJA IS KI AKARJA ZÁRNI

BUCURESTI. Trancu Jasinak annyi port felvert levele miatt, hir szerint az Averescu-párt több vezető tagja kizárási indítványt tett a volt miniszter ellen.

TAKARÉKOSKODNI KELL!

BUCURESTI. A pénzüg. miniszter átíratott intézett az összes miniszterekhez, akiket arra kér, hogy a legközelebbi napokban terjesszék elj: részletes kimutatást azokról a személy és dologi megtakarításokról, amelyeket tárcáik körében elérhetnek, tekintettel a legszigorúbb takarékosági és költségcsökkentési szempontokra.

Két magyar ökövívó győzelme Amerikában. Newyorkból jelentik: Kocsis Antal magyar ökövívó világbajnok hatalmas küzdelem után pontozással, Gelb Miklós magyar bajnok szintén nagy küzdelem után pontozással győzött Fülöp-szigeti ellenfelei ellen.

Egy szerelmes párt tévedésből agyonlöttek a banditakereső csendőrök

BELGRÁD. A késő estéli órákban a jugoszláv fővárost rendkívül tragikus hír rázta fel. A gyönyörű nyári este egy 8 óra felé a Belgrád mellett elterülő kies erdőbe ment sétálni két szerelmes fiatalpár, kik vőlegény és menyasszony voltak. Ugyanebben az időben csendőrörjárat kutatta át az erdőt, egy gyilkos banditát keresve, aki szerdán meglőtt egy csendőrtisztet. A csendőrjárata egyik tagja, amikor meg-

látta az ifju párt, abban a hitben volt, hogy az nem lehet más, mint a kereset bandita s reájuk lőtt.

A jól irányzott lövés úgy talált, hogy egyetlen golyótól mind a két ifju holtan esett össze.

A rendőrség tegnap reggel letartóztatta a hivatalos eljárásban tulbuzgó csendőrt. A szerb fővárosban általános nagy részvét nyilvánult meg a szerencsétlenül járt jegyespár tragédiája nyomán.

Ételmérgezés okozta Rusu főszámvevő hirtelen halálát

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jó-estét!” hírt adott tegnap a város polgársága körében általános becsülésben részesült Rusu Simon városi főszámvevő hirtelen haláláról. A hatósági orvosok külsőleg nem tudták pontosan megállítani a főszámvevő halálának közvetlen okát, ezért elrendelték a boncolását. A klinikán elhunyt Rusu holttestét a bonctani intézet tanársegéde, dr. Cotut boncolta fel dr. Hossu, dr. Vlad városi főorvosok s dr. Kernbach professzor jelenlétében.

A boncolás alkalmával az orvosok megállapították, hogy a halált ételmérgezés okozta.

A holttestet boncolás után kiadták a családnak, azonban a belső szerveket dr. Hatieganu Gyula és dr. Oriént Gyula professzorok vegyi úton megvizsgálták. A kémiai vizsgálat eredményéről a professzorok ma tesznek jelentést.

A főszámvevő rejtélyes halálára a kémiai vizsgálat eredménye fog világosságot deríteni.

Rusu Simont ma délelőtt 10 órakor temetik el a temetői kápolnából, azután holttestét Kolozsgyulára szállítják. Temetésén a város tisztviselői kara és a könyvelői kamara is részt vesz a ravatalára koszorút helyez.

Igyék Azuga-sört!

Lopott szekeren szállították el az elrabolt wertheimkasszát

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tavaly őszel a tordai országos vásárra igen nagy számmal özönlöttek faragott áruikkal a vándorcigányok. Abban az időben Györgyfalváról is elindult két karaván-banda a nagyvásárra. Névszerint: Ciuciu Sava Evei, Bogdan Acvel lui Nicolae, Maco Anton lui Joan, Bogdan Carol lui Joan, Ciuciu Ludovic lui Sava, Bogdan Albu Ecaterine, Butler Pavel a Dopinei, Tinca Traian lui Rupa, Cioban Stefan lui Stefan, Moldovan Gheorghe a Zachei, Bogdan Turcu a Marinei és Lut Anton a Marinei voltak a banda tagjai. Azonban Torda helyett először Gyulafehérvár felé vették utjukat, ahonnan később Nagyenyedre indult meg a diszes társaság.

Pontosan mult év november 12-én éjjel érkeztek Fischer és Ambrózi gyümölcsáru lerakat udvarára, ahol mindjárt be is törtek a cég üzlethelyiségébe és onnan többek között ellopták a Wertheim kasszát. Kihurcolkodtak vele az udvarra, azután a közeli gazdától lovat, szekert loptak és a nagyenyedi határig meg sem álltak rabolt kincsükkel. A legjobb fuvaros a lovat hajtotta, míg a többiek a lopott zsákmány és a szekér után rohantak. Ott felnyitották a lopott kasszakulcsal a zárt és kiszedték belőle a benne levő

58.000 lej készpénzt és több mint 600 ezer lej bélyegeket és egyéb értékeket.

A rablásról csak a nagyenyedi váltóór vett tudomást, aki azonnal jelentést tett két detektivnek a dolgról. Megfigyelte a tárgyaló cigányokat, akik után a detektivekkel együtt utána eredt. Mikor a bandát fölérték, érdekes látvány tárult nyomozók szeméi elé. A körben ülő karaván-banda közepén éhes vigyorgással olvasta a pénzt Tinca Traian bandavezér, míg Bogdan Ocvelt egy távolabbi hangyabolyba igyekezett elrejtetni a kulcsokat. Azután újból felkerekedett a társaság. Otthagytott szekert, lovat és az üres kasszát és megindult Torda felé.

Tordán azonnal letartóztatták őket, de néhány aprópénzen kívül nem találtak egyebet náluk. A társaságot megbilincseltek és átadták a gyulafehérvári ügyészségnek. Mikor törvényszékre került az ügy, rablásért a banda valamennyi tagját 1 év és 10 hónap börtönbüntetésre ítélték, melyet a vádlottak megfellebbeztek. Ma délelőtt a kolozsvári ítélőtábla elé került az ügy, ahol a védelmet dr. Giurgiu Joan képviselte a Zahariu-tanács előtt. Az ítélőtábla a rabló cigányok ítéletét helyben hagyta.

Gyűlnek az adópanaszok és az adófizetés elleni agitációk

BUCURESTI. Jelentés érkezett a belügyminiszterhez, hogy több községben az agitátorok arra biztatják a népet, hogy ne fizessenek adót. Ezzel kellemetlenkedni akarnak a kormánynak, másrészt népszerűséget akarnak saját pártjuknak szerezni. A lap szerint Radian a volt földmivelésügyi államtitkára is ilyesmivel agitál. A legközelebbi minisztertanács szigorú szankciókat fog elrendelni a bűnös agitáció ellen. Ugyancsak az Epoca jelenti, hogy több erdélyi faluból panasz érkezett a pénzügyminiszterhez, hogy a perceptorok nem fogadnak el részletfizetést az adótartozásra és a teljes hátralék megfizetését követelik. A pénzügyminiszter megfelelő utasításokat küldött az adminisztrátoroknak, hogy ezek a panaszok megszüntessenek.

Egy falu népe fellázadt az interimár bizottság ellen

BUCURESTI. A mult napokban Trestina bukovinai városkában kiszállott a szolgabíró, hogy beiktassa hivatalába az interimár bizottságot Holovati Lázár nemzeti-párti korifeussal az élén. A falusiak nagy tömegben gyűltek össze a városháza elé és felszólították a volt bírót, Holovati Gábor, hogy ne adja ki a nála levő hivatalos könyveket és pecsétkeket a kezéből. A szolgabíró felszólítására közbelépett a rendőrség.

a falu népe azonban nem engedett és erőszakhoz folyamodva harc fejlődött ki a karhatalom és a falu népe között.

Miután e hirtelen keletkezett forradalmat sikerült lecsendesíteni, a szolgabíró Holovait mégis feleskette, aki hivatalos működését meg is kezdte, természetesen a hivatalos könyvek és pecsétkeket nélkül.

Lemondott a jugoszláv kormány

BELGRÁD. A néhány nap óta válságba jutott jugoszláv kormány nevében a tegnapi nap folyamán Marinkovics miniszterelnök Sándor királynak benyújtotta lemondását. A késő esti órákban Marinkovics lemondását hivatalos helyről még nem erősítették meg, ellenben a miniszterek nyilatkozata szerint a hir megfelel a valóságnak.

Valószínűnek látszik, hogy az új kormányt néhány óra alatt megalkotják, s az alakítással a király Marinkovics volt miniszterelnököt bizza meg ismét. A hir szerint volt kormány azon tagjai, akik radikális párthoz tartoztak, ki fognak lépni s helyüket a progresszív párt emberei fogják elfoglalni. Ha Marinkovics nem fogadja el az új kormány alakítását egész ségi állapotára hivatkozva, akkor a király Ihramez volt kereskedelmi minisztert bizza meg a kabiné alakításával. Ez a megoldás látszik jelenleg a legvalószínűbbnek.

PAPIRUS Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii 22. Telefonszám: 885. PAPIRUS

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.